

kritiek op de vrijeschool

vooroordelen, generaliseren. niet nuanceren, misinterpreteren

De On-vrije Gedachte (3)

Geplaatst op [16 december 2015](#) | [Een reactie plaatsen](#)

Op mijn artikel over de werkwijze van de Vrije Gedachte bleef commentaar van die kant uit.

Ik attendeerde de redactie op mijn artikel en op de handelwijze die leidde tot het verwijderen van reacties:

Geachte lezer(es),

Op het door de heer van Hooff geplaatste stukje over de vrijeschool reageerde ik als eerste. Ik stelde er een paar vragen. De heer van Hooff reageerde wel, beantwoordde de vragen echter niet. Toen ik later keek of hij dit alsnog had gedaan, merkte ik tot mijn opperste verbazing, dat mijn reactie en de zijne weer waren verwijderd, waaronder een link naar mijn blog 'kritiek op de vrijeschool' waarop ik aandacht schonk aan zijn dwaze beweringen.

Is dat censuur?

Mocht de heer van Hooff nog iets zinnigs kunnen zeggen op de door mij gestelde vragen, dan krijgt hij [hier](#) de gelegenheid.

vriendelijke groet,
Pieter HA Witvliet

Hierop volgde wel een antwoord: niet in de reactieruimte van deze blog waar het op zijn plaats zou zijn, maar via privémail.

Dat komt vaker voor: openlijk reageren: daar lijken de criticasters niet veel voor te voelen: ze blijven liever in de luwte, schijnt het. Bang voor gezichtsverlies of negatieve naamsbekendheid?

Ik zal degene die reageerde niet met name noemen: hij heet hier Antwoorder= A.

A schrijft het volgende: onderwerp: Steiner als rassist

Laten we alleen Steiners opvatting over negers nemen; dat zijn de kinderen der mensheid. De blanke Europeaan staan bovenaan in Steiners pikorde. Zulke rassistische opvattingen waren rond 1900 niet ongewoon, maar als iemand uit 2011 die nog serieus neemt, is onbegrijpelijk.

Ik antwoord:

Het siert u dat u een antwoord geeft. Maar u reageert niet op de uitspraken van Steiner die ik in mijn blogbericht aan de Vrije Gedachte stelde. Dat zijn uitspraken die direct met de pedagogie van de

vrijeschool hebben te maken.

U laat de kans dus liggen daar iets zinnigs over te zeggen.

In plaats daarvan komt u met een gemeenplaats over Steiners visie op rassen. Maar die is geen onderdeel van het leerplan. En nooit geweest, al hebben een paar vrijeschoolleerkrachten weleens tegen **Steiners uitdrukkelijke wil** in, iets antroposofisch over de rassen aan hun leerlingen verteld.

Daarbij ging het om de middelbare school. Ik ben mijn hele leven leerkracht op de basisschool geweest. Uw stukje is voor mij – als insider – dan ook een belachelijk stukje, met geen enkele relatie tot de werkelijkheid.

Dat u dat niet in uw reactieruimte bekend wil laten worden, vind ik hoogst bedenkelijk en zo ongeveer het tegendeel van ‘de vrije gedachte’.

Pieter HA Witvliet

TERZIJDE:

Waarom gaan criticasters zo vaak NIET in op waarover het gaat. Waarom komen ze vrijwel meteen met hun stokpaardjes? Hoogstwaarschijnlijk omdat ze denken van die stokpaardjes iets te weten, terwijl ze op andere vragen het antwoord schuldig moeten blijven.

Antwoord A: onderwerp: Steiner is achterhaald

Ik ben nooit het debat uit de weg gegaan. Ik geniet er telkens van dat de Steiner mensen precies reageren zoals ik verwacht, als gelovigen. Die worden boos omdat ze zich in hun heiligste gevoelens voelen aangetast. Toen ik [] spottte met de primitieve pedagogie van de Vrije School kwamen de woedende geloofsbekentenissen weer los.

Uw wollige uitspraken van Steiner zijn gemeenplaatsen. Ze geven geen richtlijn voor pedagogisch handelen. U weet toch dat-ie kinderen reduceerde tot 4 typen: flegmatici, melancholici, cholericici en het sanguinici. Dat is de oude humorentheorie van Hippokrates van 2500 jaar geleden.[] Ik heb veel respect voor het feit dat hij rationeel over geneeskunde dacht, maar als richtlijn voor moderne pedagogie is het ouwe lulkoek.

Ik antwoord:

Wanneer u het pedagogisch werk van Steiner echt zou kennen, zou u niet beweren dat de uitspraken die ik u voorlegde, geen richtlijnen zouden bevatten voor het pedagogisch handelen. Integendeel: rondom deze uitspraken vind je de pedagogisch-didactische aanwijzingen die de vrijeschoolpedagogie uitmaken. Dat u ze dan ‘wollig’ noemt, is wel te begrijpen. Maar dat zegt meer van u, dan van deze uitspraken. Met ‘reduceerde’ gaat u opnieuw in de fout. Steiner gebruikt de termen uit de temperamentenleer wel, maar inhoudelijk verrijkte hij deze begrippen, verruimde ze, zodat ze een sleutel vormen tot het beter begrijpen van een kind. Ik heb dat steeds opnieuw weer kunnen (en mogen) ervaren. Ik heb een paar van deze ervaringen opgeschreven.

TERZIJDE:

Eén van de zgn. ‘wollige’ uitspraken is: **Het komt er in het onderwijs van de toekomst natuurlijk op aan dat zo veel mogelijk sociale instincten, sociale wil, sociale interesse bijgebracht worden.**

Zou A zich nou nooit eens afvragen hoe het met het sociale leven in onze maatschappij – nog gezweven van die over de hele wereld – is gesteld. En wat Steiner hier bedoelt en/of hoe de vrijeschoolpedagogie met deze vragen – met name in de dagelijkse onderwijspraktijk – omgaat?

Ik denk het niet: hij ‘spot’ liever, lijkt het. Die ontbrekende wil om ergens eens serieus op in te gaan, wordt m.i. ingegeven door de zelfverzekerdheid waarmee door A (en zijn volgelingen) de wereld

wordt bekeken: daar is de oerkrnal; de mens is een (hoger) dier; wij zijn ons brein; alles is materie enz. Men mag zijn standpunten hebben; ik wil graag onderzoeken of het zo is. Maar deze -Vrije-Gedachte-mensen weten het allemaal zo zeker. Ze lijken niet in te kunnen zien, dat ze ook aan bepaalde axioma's GELOVEN – waarvan het bewijs niet geleverd is. Dat geloof nu, wordt door velen in die kringen gezien als het WARE geloof. En dan moet je oppassen, zoals de wereld heden ten dage op grimmige wijze wordt getoond.

Antwoord A

Waarde heer Witvliet

Ach, ja ik snap het niet: critici voor dom te verslijten is een bekende deatruuc.

Hoe rigide serieus de Steinerleraren de humorenleer nemen blijkt weer eens uit dit stuk van een Vlaamse pedagoog:

Jonge mensen worden dus tot typen gereduceerd; heel kwalijk.

[Even ter toelichting: A voegt hier een verslag bij van een lezing die een Nederlandse! vrijeschoolleerkracht op een Belgische vrijeschool hield – is dit representatief voor de Vrije-Gedachte dat iemand die in België spreekt, meteen een Vlaming is?](#)

Steiners rassisme is in de context van zijn tijd (blank suprematisme rond 1900) niet erg opmerkelijk, maar onverteerbaar voor mensen van de 21ste eeuw. Gelovigen zitten altijd met het probleem dat de Meester achterhaalde uitspraken heeft gedaan. Dat is ook het grote probleem van moslims die bij de Koran zweren of christenen die de bijbel van koft tot koft volgen.

Uw persoonlijk ervaringen zijn subjectief, hebben dus geen bewijskracht. Gelovigen zeggen altijd dat ze zoveel aan hun leer hebben en er zo gelukkig mee zijn. Ik discussieer met gelovigen van allerlei pluimage (gereformeerden, moslims, ietsisten) en herken die symptomen. Het motto van vrijdenkers is: 'god noch autoriteit'. Denkers uit het verleden kunnen hun inspireren, maar ze hebben geen leergezag; ze hoeven niet te worden goedgepraat. Zo had Leo Polak groot gezag in de jaren 20 en 30, maar op een conferentie in Groningen (waar een bijzondere leerstoel naar hem genoemd is) werden de onhoudbaarheid van sommige opvattingen en onaangename trekjes van zijn karakter niet verbloed. Ik heb nog niet gemerkt dat antroposofen zo onbekommerd met hun Meester kunnen omgaan.

TERZIJDE:

Het motto van vrijdenkers is: 'god noch autoriteit'. Maar bij dit motto passen kennelijk geen andere motto's. En die restrictie zou dan de inhoud zijn van het vrije denken? Dan wordt het tijd voor Steiners 'Filosofie van de vrijheid'.

In één van de verdere mails antwoord ik:

[Het is zo gemakkelijk om maar te roepen 'achterhaald', maar wat Steiner begin 1900 over de menselijke ontwikkeling publiceerde en in voordrachten besprak, geldt vandaag de dag nog even reëel als toen, omdat hij bijna universele werkelijkheid beschrijft. Bij het kleine kind gaat het nog altijd om o.a. nabootsing, fantasie en beweging: die je dus in het vrijeschoolonderwijs terugziet of om het belang van de verzorging van de 'ritmische mens' – zonder ritmen hadden we geen leven \(hart, adem, slaap/wakker, enz. enz\).](#)

Antwoord A:

Ja, ja, dat zeggen christenen ook van Jezus, en moslims van Mohammed: die verkondigden universele waarheden. Maar, zoals Piet Borst zegt: voor eeuwige waarheden moet je bij het geloof zijn; wetenschap is per definitie altijd in ontwikkeling.

TERZIJDE:

A neemt als onderwerp van een van zijn mails 'fenomenologie'.

Maar als iets nu geen fenomenologie is, zijn het wel de beweringen van A. Alles ligt al vast. Het oordeel wordt heel gemakkelijk gegeven. (Achterhaald e.d).

Kenmerk van fenomenologisch werken is nu juist: terughouding van het oordeel, waarnemen, van verschillende kanten bekijken en voorzichtig interpreteren. Bij A zien we daarvan niets terug. Zelfs een simpele zelfwaarneming niet: terwijl hij zijn mails schrijft, klopt zijn hart en haalt hij ritmisch adem. Dat geldt voor elk levend mens. Dat bedoelde ik met 'bijna universeel'. En wanneer Steiner over de ritmen in de mens iets zegt en aanwijzingen geeft hoe dit ritmische leven in de opgroeiende mens te verzorgen, dan valt dit bij A onder 'geloof'. Zou A niet in de gaten hebben dat hij dan met zijn devies 'geen geloof zijn eigen hartslag ontkent'?

A merkt dan nog op:

Zat er in uw school ook een heilig pentagram? (En later) Ik vroeg nog of in uw school ook het heilige pentagram was bevestigd. Is uw zwijgen een beschaamd 'ja'.

Mij is niet duidelijk, dat wanneer ik 'gezwegen' zou hebben, dat een 'beschaamd ja' zou betekenen. Waarom beschaamd.

Ik weet niet precies waar A op duidt. Ik vermoed dat hij het wil hebben over het platonisch lichaam dodecaëder. Dat bestaat uit pentagonen – niet uit pentagrammen: de laatste is de vijfster en is geen vijfhoek.

Zoals een gevelsteen wordt gebruikt in een te bouwen gebouw, zo kan ook de dodecaëder worden gebruikt. Als symbool. Zoals een trouwring wordt gebruikt als symbool. Schaamt A zich nu ook voor zijn trouwring?

Ten slotte wil A mij nog wijzen op Ramon de Jonghe. *'Die heeft Steiner bestudeerd'*.

Vertel mij wat, A! :

Ramon de Jonghe/Verachtert,

DE

steiner(ver)volger, antroposofenhater, vrijeschoolcriticaster en vuilschrijver, Wikipediavervalser en blogartikelendief,

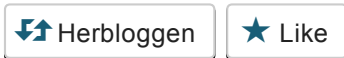
En kijk eens wat A bij de Jonghe vindt: 'Heilpedagogie: 'zielzorg' voor 'minderwaardige kinderen'

U ziet welke minachting Steiner heeft voor onvolwaardige mensen; past in zijn rassisme. Gaat u daarop eens in.

Daar ga ik hier op in.

[De On-Vrije Gedachte](#) [1]

[De On-Vrije Gedachte](#) [2]

DELEN:

Wees de eerste die dit leuk vindt.

GERELATEERD

[De on-Vrije Gedachte \(2\)](#)

In "Anton van Hooff"

[De on-Vrije Gedachte](#)

In "Geen categorie"

['Focus op de steinerschool' -](#)

[een boek van Ramon de Jonghe/Verachtert](#)

In "Geen categorie"

Dit bericht werd geplaatst in [Anton van Hooff](#), [De Vrije Gedachte](#), [Ramon de Jonghe/Verachtert](#).
Bookmark de [permalink](#).

Maak een gratis website of blog op WordPress.com. Het Coraline thema.